

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย การพัฒนาดอกบัวสดอบแห้ง เพื่อการศึกษาวิธีการอบแห้งดอกบัวที่มีความเหมาะสมในงานประดิษฐ์ วิธีการอบแห้งดอกบัวที่มีความใกล้เคียงกับธรรมชาติ และศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อดอกบัวอบแห้ง โดยใช้วิธีการดำเนินงานการวิจัยเชิงทดลอง และการดำเนินงานการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยแบ่งวิธีการดำเนินการวิจัย เป็น 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาดอกบัวสดอบแห้ง

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อดอกบัวสดอบแห้ง

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาดอกบัวสดอบแห้ง

การพัฒนาดอกบัวสดอบแห้ง

1. วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการวิจัย
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อศึกษาวิธีการอบแห้งดอกบัวที่มีความเหมาะสมในงานประดิษฐ์ใช้ในและ การพัฒนาดอกบัวสดอบแห้งให้มีความใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด

1.1 บัว 10 ชนิด มังคุดอบล, ฉลองขวัญ, กลอริโอซ่า, ไคเร็กเตอร์, ฟิงค์เซนเซชัน, โคลโรลาได้, แกลดสโตน, ยิบซี, ขาวหอม และพันธุ์มะเหมี่ยว ดังภาพที่ 3.1

ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มั่งคณอุบล

ฉล่องขวัญ

กลอรีโอซ่า

ไคเร็กเตอร์

พิงค์เซนเซชัน

โคโลราโด

แกดดส โคน

ยิบซี

ขาวหอม

มะเหมี่ยว

ภาพที่ 3.1 บัว 10 ชนิด ที่ใช้ในการวิจัย

2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อศึกษาวิธีการอบแห้งดอกบัวที่มีความเหมาะสมในงาน
ประดิษฐ์และ ใช้ในการพัฒนาดอกบัวสดอบแห้งให้มีความใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด

- 2.1 ซิลิกาทราย (Silica Sand)
- 2.2 ซิลิกาเจล (Silica Gel)
- 2.3 ถังพลาสติกแบบกลม
- 2.4 ปากคีบ
- 2.5 แก้วพลาสติก
- 2.6 ช้อน
- 2.7 ถังพลาสติกแบบสี่เหลี่ยม

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เพื่อศึกษาวิธีการอบแห้งดอกบัวที่มีความเหมาะสมในงานประดิษฐ์และ ใช้ในการพัฒนาดอกบัวสดอบแห้งให้มีความใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด โดยมีวิธีการทดลองแบ่งเป็น 2 วิธี ดังต่อไปนี้

3.1 วิธีการอบแบบธรรมดา

3.2 วิธีการอบแบบไมโครเวฟ

3.1 วิธีการอบแบบธรรมดา

3.1.1 วิธีการอบแบบธรรมดาโดยใช้เกณฑ์ในการกำหนดเป็น 3 ระยะเวลา 7 วัน, 10 วัน, และ 20 วัน

3.1.2 เลือกดอกบัวที่มีคุณภาพ

3.1.3 จากนั้นถ้าดอกบัวยังตูมอยู่ ควรแช่บัวในน้ำประมาณ 1 คืน

3.1.4 เมื่อดอกบัวบานได้ที่แล้วตัดดอกบัวโดยมีระยะห่างจากโคน ประมาณ 1 นิ้ว

3.1.5 ใส่ซิลิกาทรายลงในกล่องพลาสติกแบบกลม ประมาณ 1 นิ้ว จากนั้น ใช้ปากคีบคีบดอกบัวสดที่ตัดลงในกล่องพลาสติกแบบกลม

3.1.6 ใช้แก้วพลาสติกหรือซ้อนตามความถนัดตั้งซิลิกาทรายค้อยโรย จนกว่าจะเต็มหรือกลบมิดดอกบัว

3.1.7 ปิดฝา ทิ้งไว้ 7 วัน, 10 วัน, และ 20 วัน ตามเกณฑ์การกำหนด

3.1.8 เมื่อครบตามเกณฑ์การกำหนด

3.1.9 จากนั้น ใส่ซิลิกาทรายลงในกล่องพลาสติกแบบสี่เหลี่ยม ประมาณ 1/2 นิ้ว เพื่อเตรียมไว้ใส่ดอกบัวสดอบแห้ง

3.1.10 เปิดกล่องพลาสติกแบบกลมที่อบดอกบัวสดอบแห้ง ที่ครบเกณฑ์ตามกำหนด 7 วัน, 10 วัน, และ 20 วัน

3.1.11 ค่อยๆ เททรายออกจากกล่องจนกว่าจะเห็นก้านของดอกบัว ใช้ปากคีบคีบดอกบัวออกจากกล่องอย่างระมัดระวัง คีบวางในกล่องที่ เตรียมไว้ในข้อ ที่ 3.1.8 จากนั้น ก็พักไว้จนกว่านำไปใช้

3.2 วิธีการอบแบบไมโครเวฟ

3.2.1 วิธีการอบแบบไมโครเวฟโดยใช้เกณฑ์ในการกำหนดแบ่งเป็น 1 นาที 1 วัน, 1 นาที 2 วัน, 1 นาที 3 วัน, 1.5 นาที 1 วัน, 1.5 นาที 2 วัน, 1.5 นาที 3 วัน, 2 นาที 1 วัน, 2 นาที 2 วัน, และ 2 นาที 3 วัน โดยใช้อุณหภูมิสูงสุด

3.2.2 เลือกดอกบัวที่มีคุณภาพ

3.2.3 จากนั้นถ้าดอกบัวยังตูมอยู่ ควรแช่บัวในน้ำประมาณ 1 คืน

3.2.4 เมื่อดอกบัวบานได้ที่แล้วตัดดอกบัวโดยมีระยะห่างจากโคน ประมาณ 1 นิ้ว

3.2.5 ใส่ซิลิกาทรายลงในกล่องพลาสติกแบบกลม ประมาณ 1 นิ้ว จากนั้น ใช้ปากคีบคีบดอกบัวสดที่ตัดลงในกล่องพลาสติกแบบกลม

3.2.6 ใช้แก้วพลาสติกหรือช้อนตามความถนัดตักซิลิกาทรายค่อยโรย จนกว่าจะเต็มหรือกลบมิดดอกบัว

3.2.7 อบด้วยไมโครเวฟโดยใช้เกณฑ์ในการกำหนด 1 นาที , 1/2 นาที , และ 2 นาที โดยใช้อุณหภูมิสูงสุด

3.2.8 ปิดฝา ทิ้งไว้ 1 วัน, 2 วัน, และ 3 วันตามเกณฑ์กำหนด ดังข้อ 3.2.1

3.2.9 เมื่อครบตามเกณฑ์การกำหนด

3.2.10 จากนั้น ใส่ซิลิกาทรายลงในกล่องพลาสติกแบบสี่เหลี่ยม ประมาณ 1 /2 นิ้ว เพื่อเตรียมไว้ใส่ดอกบัวสดอบแห้ง

3.2.11 เปิดกล่องพลาสติกแบบกลมที่อบดอกบัวสดอบแห้ง ที่ครบเกณฑ์ตามกำหนด 1 นาที 1 วัน, 1 นาที 2 วัน, 1 นาที 3 วัน, 1/2 นาที 1 วัน, 1/2 นาที 2 วัน, 1/2 นาที 3 วัน, 2 นาที 1 วัน, 2 นาที 2 วัน, และ 2 นาที 3 วันโดยใช้อุณหภูมิสูงสุด

3.2.12 ค่อยๆ เททรายออกจากกล่องจนกว่าจะเห็นก้านของดอกบัว ใช้ปากคีบคีบดอกบัวออกจากกล่องอย่างระมัดระวัง คีบวางในกล่องที่ เตรียมไว้ในข้อ ที่ 3.1.10 จากนั้น ก็พักไว้จนกว่านำไปใช้

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อดอกบัวสดอบแห้ง

1. การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อดอกบัวสดอบแห้ง
2. เปรียบเทียบวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาดอกบัวสดอบแห้งก่อนอบและหลังอบ ทั้ง 2 วิธี วิธีที่ 1 การอบแบบธรรมดา และ วิธีที่ 2 การอบไมโครเวฟ

การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคและผู้มีประสบการณ์ด้านดอกไม้/ดอกไม้ประดิษฐ์

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1.1 สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวข้องกับ ความพึงพอใจของผู้บริโภคและผู้มีประสบการณ์ด้านดอกไม้/ดอกไม้ประดิษฐ์ ที่มีต่อความพึงพอใจต่อดอกบัวสดอบแห้ง โดยกำหนดเกณฑ์ค่าระดับความพึงพอใจ และการให้คะแนนการตอบคำถาม แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง ระดับไม่พึงพอใจ/ต้องปรับปรุง

เกณฑ์กำหนดค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการวิจัยมีดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21-5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41-4.20	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.40	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81-2.60	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.80	หมายถึง	ไม่พึงพอใจ/ต้องปรับปรุง

2. การชั้นเลือกกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการดำเนินงานแผนงานพิเศษครั้งนี้ คือ

ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้มีประสบการณ์ด้านดอกไม้/ดอกไม้ประดิษฐ์ จำนวน 10 คน และผู้บริโภค ทั้งหมดจำนวน 101 คน กลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ผลการดำเนินงานวิจัยมีความเที่ยงตรง

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้ดำเนินการวิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 การดำเนินการวิจัยการเก็บข้อมูล โดยผู้ดำเนินการวิจัยนำการพัฒนาดอกบัวสดอบแห้ง/ดอกบัวสดอบแห้ง พร้อมทั้งแบบสอบถาม สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะดอกบัวสด

อบแห้ง และสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภค โดยให้กลุ่มตัวอย่างพิจารณาจากการพัฒนา ดอกบัวสดอบแห้ง(ตัวอย่าง) พร้อมแบบสอบถามการประเมินความพึงพอใจตามรายการที่กำหนด ในแบบสอบถามแล้วเก็บแบบสอบถามคืน

4. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้ดำเนินการวิจัยนำแบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ออก บันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ และประมวลผล โดยใช้เครื่องมือวิธีการคำนวณค่า ร้อยละ (%) , และค่าเฉลี่ยดังนี้

4.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูล จำนวนหาร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ยเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง ประกอบความเรียง

4.2 เปรียบเทียบการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาดอกไม้สดอบแห้งก่อนอบและหลังอบ ทั้ง 2 วิธี วิธีที่ 1 การอบแบบธรรมดา และ วิธีที่ 2 การอบไมโครเวฟ

สถิติที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

สถิติสำหรับการดำเนินการแผนงานพิเศษครั้งนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage), และค่าเฉลี่ย เพื่อเป็นการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคและผู้เชี่ยวชาญ/ผู้มีประสบการณ์ด้าน ดอกไม้/ดอกไม้ประดิษฐ์

การคำนวณค่าดอกบัวสดอบแห้ง

1. หาเปอร์เซ็นต์น้ำหนักแห้งของดอกไม้หลังจากนำออกจากสารดูดความชื้น

$$\text{เปอร์เซ็นต์น้ำหนักแห้ง} = \frac{\text{น้ำหนักของดอกไม้แห้ง}}{\text{น้ำหนักของดอกไม้สด}} \times 100$$

2. เทียบสีของดอกสด ดอกที่นำออกจากสารดูดความชื้นและเก็บในกล่องพลาสติกปิดฝา ใช้เครื่องวัดสี และเทียบกับ Pantone Color Chart. เพื่อใช้ศึกษาร่วมกับการศึกษา คุณลักษณะของดอกบัวสดอบแห้ง